

Sidste søndag i kirkeåret

Tid og sted: Ødsted kl. 10.30

Skriftlæsninger

Es 65,17-19

2 Thess 2,13-17

Matt 25,31-46: Verdensdommen

Salmevalg

733: Skyerne gråner

448: Fyldt af glæde

321: O Kristelighed

276: Dommer over levende og døde

217: Min Jesus lad mit hjerte få

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus

Jesus sagde: ”Når Menneskesønnen kommer i sin herlighed og alle englene med ham, da skal han tage sæde på sin herligheds trone. Og alle folkeslagene skal samles om foran ham, og han skal skille dem, som en hyrde skiller

fårene fra bukkene; fårene skal han stille ved sin højre side og bukkene ved sin venstre. Da skal kongen sige til dem ved sin højre side: Kom, I som er min faders velsignede, og tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt. For jeg var sulten, og I gav mig noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog imod mig, jeg var nøgen, og I gav mig tøj, jeg var syg, og I tog jer af mig, jeg var i fængsel, og I besøgte mig. Da skal de retfærdige sige: Herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig noget at spise, eller tørstig og gav dig noget at drikke? Hvornår så vi dig som en fremmed og tog imod dig eller så dig nøgen og gav dig tøj? Hvornår så vi dig syg eller i fængsel og besøgte dig? Og kongen vil svare dem: Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I også gjort mod mig. Da skal han også sige til dem ved sin venstre side: Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er bestemt for Djævelen og hans engle. For jeg var sulten, og I gav mig ikke noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig ikke noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog ikke imod

mig, jeg var nøgen, og I gav mig ikke tøj, jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig. Da skal også de sige til ham: Herre, hvornår så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel, uden at vi hjalp dig? Da skal han svare dem: Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, det har I heller ikke gjort mod mig! Og de skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv.”

Prædiken

Er der nogen her, der har været i Ammitsbøl forsamlingshus for nylig? Ja, det er jo ikke fordi, der som sådan er noget galt i det, men man hører jo ting og sager om et hemmeligt rum med et kors og en gynækologstol. Som præst bliver man jo ærligt talt lidt smigret, når folk har kors hængende på væggen, så det kan da ikke være et helt slemt sted.

Jo, der har været opmærksomhed på Ammitsbøl forsamlingshus i forbindelse med kommunalvalget, fordi byrådspolitikeren Per Zeidler angiveligt skulle have

arrangeret gangbangs i forsamlingshuset. Han er nu anklaget for rufferi. Rufferi er ikke en af de forbrydelser, Jesus taler om i lignelsen om verdensdommen, som jeg netop læste op.

Når vi læser og hører en tekst som verdensdommen, ud fra det perspektiv, som nu engang er vores. Altså med nutidige briller; hvor vi har en klar fornemmelse af, at vi ikke kan dele verden op i sort og hvid, i god og ond, og at ligeværdighed og retfærdighed for alle, må være udgangspunktet. Så kan den tekst let komme til at handle om fordømmelse og fortabelse. Og rigtigt er det, at der finder en dom sted i denne tekst. Men jeg vil argumentere for, at vi skal prise os lykkelige over, at det er Gud og ikke os selv, der dømmer. Vi kan ikke ud fra teksten regne ud, om Per Zeidler hører til fårene eller bukkene. Og det er lignelsens pointe, at så snart vi vil regne ud, hvordan vi bliver frelst, så er vi fortabt; og det øjeblik vi handler på kærligheden, i stedet for at regne ud, er vi frelst. Frelsen handler ikke om at regne sig frem til den, men derimod om at være i den. Eller hvis jeg skal udtrykke det med nutidige

ord: Når vi skal regne ud, hvad der ifølge den almindelige mening er rigtigt og forkert, når vi hele tiden bekymrer os om vores ansigt udadtil, når vi konstant kæmper for at få det rette CV, så nedbryder vi os selv ganske langsomt; men det øjeblik vi lægger bekymringen for vores eget image bag os, da sker noget vidunderligt. Det øjeblik vi glemmer at regne den almindelige mening ud, det øjeblik vi ikke sammenligner os selv med de andre, da opbygger vi liv og kærlighed. Og det er frelse.

Konfirmanderne og jeg var i fængsel i tirsdags. Vi besøgte Møgelkær Statsfængsel, og jeg tror, vi var glade for, at alle kom med hjem igen. Ved sådan et fængselsbesøg er det klart, at det kommer til at handle om skyld, dom og straf. Begrebet skyld får en helt anden vægt, når man er i et fængsel. Vi talte med en ung mand, der fortalte sin historie. Han havde fået en fem års fængselsdom for ni røverier. Det var ham, der havde begået røverierne; men var han også skyldig? Døm selv: Den unge mand havde det dårligt i en periode af sit liv. Så han begyndte at gå på Casino, for på Casinoet kunne han glemme sine

bekymringer. Det gik godt i begyndelsen, og han vandt en del penge ved at spille poker; men så vendte det. Han begyndte at tabe, og pludselig en dag havde han brug for ekstra penge for at kunne spille. Han mødte en mand, der gerne ville låne ham, og han lånte i alt 18.000 kr. Da han ikke ville låne flere, måtte han betale tilbage. Da han mødte op med pengene på det aftalte sted, stod der pludselig nogle andre mænd foran ham. De havde købt gælden og krævede nu pengene tilbage med renter. Det blev 30.000 kr., så på en uge var gælden steget med 12.000. Så rullede maskinen. Han betalte, hvad han havde på sig; men hver gang han kom med de aftalte penge, var beløbet blevet højere. Da han ikke kunne skaffe flere penge, tvang de ham til at begå røverier. Over en periode på 1½ måned begik han således ni røverier, ind til han blev taget af politiet. Han tilstod straks de fem røverier, han var mistænkt for, og tilføjede, at det ikke drejede sig om fem, men ni røverier. Er han skyldig?

Begrebet skyld fylder enormt meget i vores tid. Og det er fordi, der er et meget stærkt fokus på, at vi altid skal gøre

det rigtige. Det er naturligvis ikke forkert at gøre det rigtige, men vi nedbryder os selv ganske langsomt, hvis vi hele tiden vil afgøre, hvad den almindelige mening betragter som rigtigt og forkert.

Når skyld fylder så meget, så er det fordi, vi frygter den offentlige mening. Vi frygter den dom, som den offentlige mening udstøder de moralsk vildfarne med. For inderst inde nager et lille spørgsmål: Er jeg selv moralsk vildfaren?

Vi har skiftet Gud ud med den offentlige mening, og jeg tror, det er et meget dårligt bytte. Tænk, hvis det alseende øje deroppe i loftet ikke var Guds, men Ekstra Bladets? Der ville nok være til en del godt sælgende forsider, når Ekstra Bladet går i gang med at skille fårene fra bukkene. Faktisk er jeg bange for, at der ville være ganske få får tilbage.

Pointen er, at når vi taler om skyld, dom og straf, så er det vigtigt at sætte begreberne ind i den rette sammenhæng. Der er en skyld, en dom og en straf, som hører denne verden til, og som behandles af retssystemet. Her er det ikke retssystemets opgave af bedømme, om de skyldige er

gode eller onde. Det er alene retssystemets opgave at afgøre, om de anklagede er skyldige over for loven.

Men så er der også en moralsk skyld, der netop handler om godt og ondt. Det siges, at vi mennesker kan kende forskel på godt og ondt. Og så må vi også med vores moral kunne vurdere, hvad der er godt at gøre i en given situation. Det viser sig bare meget ofte, at det kan vi ikke.

Og så er vi tilbage ved spørgsmålet: Er der nogen her, der har været i Ammitsbøl forsamlingshus for nylig? Per Zeidler har muligvis begået en forbrydelse. Men han har jo bare solgt noget, som andre var villige til at betale ham for... så hvor begynder forbrydelsen? Hvem er skyldig i forhold til retssystemet? Hvem har en moralsk skyld, og sidder muligvis tilbage med en sort samvittighed?

Når Jesus i lignelsen om verdensdomme skiller fårene fra bukkene, så ved vi godt, at dommen ikke skiller en folkemængde fra en anden, dommen går lige ned igennem det enkelte menneske, for verdensdommens alvor er, at ethvert menneske er både får og buk, retfærdigt og forbandet. Den moralske dom over os fældes i øjeblikket,

hvor et menneske må afgøre sine handlinger. Dommeren er Jesus Kristus, og jeg tror, vi skal prise os selv lykkelige for, at det ikke er Ekstra Bladet eller den offentlige mening. Når Jesus bruger sætningen: ”Alt hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig”, så siger han dermed, at der er frelse og fortabelse i hvert eneste møde med et andet menneske; at se det menneske som et instrument til frelsen, er fortabelse; at se det menneske som et andet du, er frelse. Heldigvis kommer frelsen ofte uventet bag på os, når vi glemmer, at vi ikke skal frelse os selv. Så er vi i mødet med den anden – med alt hvad det indebærer at glæde, sorg, konflikt og forsoning. Der er ingen frelse uden om det andet menneske, uden om vores næste. Gud har stillet det menneske foran os. Elsk det. Amen.